

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8Co/245/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4217202205
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 02. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriana Kálmánová, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2018:4217202205.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Adriany Kálmánovej PhD. a členov senátu JUDr. Vladimíra Novotného a JUDr. Olivera Kolenčíka, v právnej veci žalobcov: v 1. rade - W. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom ul. O. brehu XXX/XX, N. - N., práv. zast.: JUDr. Iveta Majlingová, advokátka so sídlom Pohraničná 7, Komárno, v 2. rade - N. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom gen. N. č. XXXX/XX, N., v 3. rade - R.. G. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. ul. č. XXXX/X, N., v 4. rade - E. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. nad O. č. XXX, v 5. rade - L. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. rad č. XX/X, B., v 6. rade - R.. X. M., B., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. XXX/XX, N., proti žalovanej: O. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. č. XXXX, K., o vylúčenie veci z exekúcie, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Komárno č. k. 10C/12/2017-70 zo dňa 21. júna 2017 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo vzťahu k žalobkyniam v 1. a 5. rade potvrdzuje a vo vzťahu k žalobcom v 2., 3., 4. a 6. rade mení tak, že žalobu týchto žalobcov zamietá.

Žalobkyni v 1. rade priznáva proti žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu, o výške ktorého nároku rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Žalobkyni v 5. rade odvolací súd nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalovanej nepriznáva.

Žalovanej voči žalobcom v 2., 3., 4., 6. rade priznáva nárok na náhradu trov konania vo výške 100 %, o výške ktorého nároku rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie vylúčil z exekúcie predajom nehnuteľností a zriadení záložného práva vedenej súdnym exekútorom JUDr. Petrom Balaškom pod č.k. EX 693/2004 na vymoženie pohľadávky oprávneného O. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. č. XXXX/XX, K. v sume 10.953,99 eur s príslušenstvom nehnuteľnosti vedené Okresným úradom Komárno, katastrálny odbor na LV č. XXXX pre kat. úz. N. ako: parc. registra „C“ č. XXXXX o výmere 871 m² - zastavané plochy a nádvorcia, parc. registra „C“ č. XXXXX o výmere 2002 m² - záhrady, rodinný dom so súp. č. XXX na parc. registra „C“ č. XXXXX. Žalobcom v 1. až 6. rade priznal právo na náhradu trov konania v rozsahu 100% a žalovanú zaviazal zaplatiť súdny poplatok zo žaloby vo výške 99,50 eur podľa položky 1 písm. b) Sadzobníka súdnych poplatkov zákona č. 71/1992 Zb. na účet Okresného súdu Komárno do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

1.2. Rozhodnutie právne odôvodnil ust. § § 55 ods. 1 zákona č. 233/1995 Zb. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení účinnom v čase začatia konania (ďalej len „Exekučný poriadok“).

1.3. Vykonaným dokazovaním mal preukázané, že dňa 05.11.2004 darca O. I. a obdarovaní - žalobkyňa v 1. rade a nebohý G. W. uzatvorili darovaciu zmluvu, predmetom ktorej bol prevod vlastníctva k nehnuteľnostiam, vedeným Okresným úradom Komárno, katastrálny odbor na LV č. XXXX pre kat. úz. N. ako: parc. registra „C“ č. XXXXX o výmere 871 m² - zastavané plochy a nádvorcia, parc. registra „C“ č. XXXXX o výmere 2002 m² - záhrady, rodinný dom so súp. č. XXX na parc. registra „C“ č. XXXXX. Dňa 20.01.2006 bol k darovacej zmluve uzavretý dodatok č. 1, v ktorom bol v článku III zmluvy týkajúcom sa tiarch a obmedzení doplnený údaj o poznámke na liste vlastníctva č. 6040 poznamenávajúcej upovedomenie o začatí exekúcie EX 693/04 predajom nehnuteľnosti a zriadením exekučného záložného práva v prospech žalovanej na parc. č. XXXXX, XXXXX so stavbou súp. č. XXX (rodinný dom), (Exekútorický úrad Komárno, súdny exekútor JUDr. Ladislav Szabó). Na základe darovacej zmluvy a jej dodatku bol dňa 06.02.2006 vykonaný vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností. Súdny exekútor JUDr. Ladislav Szabó v exekúcii vedenej v prospech žalovanej ako oprávnenej proti O. I. a Y. J. ako povinným vydal dňa 10. 11. 2004 pod č. EX 693/2004-15 upovedomenie o začatí exekúcie, v ktorom uviedol, že exekúcia sa vykoná zriadením exekučného záložného práva a predajom nehnuteľnosti vedenej na liste vlastníctva č. XXXX pre katastrálne územie N. parc. registra „C“ č. XXXXX o výmere 871 m² - zastavané plochy a nádvorcia, parc. registra „C“ č. XXXXX o výmere 2002 m² - záhrady, rodinný dom so súp. č. XXX na parc. registra „C“ č. XXXXX. Zároveň v upovedomení o začatí exekúcie súdny exekútor zakázal povinným, aby odo dňa doručenia tohto upovedomenia nakladali so svojím majetkom, ktorý podľa Exekučného poriadku podlieha exekúcii, rovnako im zakázal, aby nehnuteľnosť previedli na iného alebo zaťažili. Z pripojeného exekučného spisu Okresného súdu Komárno 6Er/537/2004 zistil, že upovedomenie o začatí exekúcie bolo povinnému O. I. doručené dňa 11. 11. 2004. Podľa výpisu z listu vlastníctva č. 6040 vlastníckmi nehnuteľností parc. registra „C“ č. XXXXX o výmere 871 m² - zastavané plochy a nádvorcia, parc. registra „C“ č. XXXXX o výmere 2002 m² - záhrady, rodinný dom so súp. č. XXX na parc. registra „C“ č. XXXXX sú žalobkyňa v 1. rade a nebohý G. W.. Z pripojeného spisu Okresného súdu Komárno sp. zn. 10C/34/2010 súd zistil, že žalovaná sa v procesnom postavení žalobkyne domáhala voči O. I., žalobkyni v 1. rade a G. W. ako žalovaným v 1. - 3. rade žalobou podanou na súde dňa 09.05.2007 určenia, že nehnuteľnosti vedené Správou katastra Komárno na LV č. XXXX pre k. ú. N. ako parc. č. XXXXX o výmere 871 m² - zastavané plochy a nádvorcia, parc. č. XXXXX o výmere 2002 m² - záhrady, rodinný dom so súp. č. XXX na parc. č. XXXXX tvoria v celosti jej výlučné vlastníctvo. Žalobu zobrala späť, preto súd uznesením č.k. 10C/34/2010-198 konanie zastavil. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 05.05.2010.

1.4. Vychádzajúc z vykonaného dokazovania súd mal nesporne preukázané, že žalobkyňa v 1. rade a nebohý G. W. nadobudli sporné nehnuteľnosti darovacou zmluvou z 05.11.2004 od O. I.. Dňa 10.11.2014 bolo v exekúcii vedenej aj proti darcovi O. I. ako jednému z povinných, vydané upovedomenie o začatí exekúcie, v ktorom súdny exekútor upovedomil povinných, že exekúcia sa vykoná zriadením exekučného záložného práva na predmetné nehnuteľnosti ich predajom a zároveň zakázal povinným odo dňa doručenia upovedomenia nakladať so svojím majetkom a prevádzať alebo zaťažovať nehnuteľnosti. Upovedomenie o začatí exekúcie bolo darcovi O. I. ako povinnému z exekúcie doručené dňa 11.11.2004. Na základe darovacej zmluvy a jej dodatku obsahujúceho opravu darovacej zmluvy v časti tiarch a obmedzení, kde bola doplnená poznámka o upovedomení o začatí exekúcie predajom nehnuteľnosti a zriadením exekučného záložného práva, bola v katastri nehnuteľností dňa 06.02.2006 zapísaná zmena vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam v prospech nových vlastníkov - žalobkyne v 1. rade a nebohého G. W.. Súd konštatoval, že až do okamihu doručenia upovedomenia o začatí exekúcie darcovi O. I. nič nebránilo v tom, aby plne realizoval svoje vlastnícke právo k nehnuteľnosti, vrátane práva nakladať s nehnuteľnosťou a previesť ju na iného. Ani poznámka zapísaná v katastri nehnuteľností v čase vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností nemala vplyv na možnosť prevodu vlastníckeho práva, keďže išlo len o informatívnu poznámku, informujúcu o stave nehnuteľnosti, ktorá nebráni platnému nadobudnutiu vlastníckeho práva, ak bol prevodca oprávnený predmet prevodu previesť. Rovnako ani skutočnosť, kedy bolo začaté exekučné konanie nemá vplyv na možnosť povinného nakladať so svojím majetkom a to až do doručenia upovedomenia o začatí exekúcie, keďže povinný sa o začatí exekúcie dozvie až doručením tohto upovedomenia, do jeho doručenia povinný o exekúcii nevie, čím je vylúčená možnosť, že by sa povinný v úmysle vyhnúť sa exekúcii zbavoval svojho majetku. Až v upovedomení o začatí exekúcie sa povinnému zakazuje, aby po tom, keď sa mu doručí upovedomenie, previedol nehnuteľnosť na niekoho iného alebo ju zaťažil. Ide teda výlučne o zákaz do budúca a nemôže sa týkať konania pred doručením upovedomenia. K námietke žalovanej, že uzavretie darovacej zmluvy ukracuje uspokojenie jej vymáhateľnej pohľadávky

súd uviedol, že ak sa domnievala, že tomu tak je, mala tomuto úkonu odporovať podaním žaloby na súd. Takúto žalobu však žalovaná nepodala. Skúmanie, či uzavretie darovacej zmluvy žalovanú ukrátilo alebo nie, nemôže byť predmetom konania o vylúčenie veci z exekúcie, kde súd skúma len to, či exekúcia postihuje právo na vec, ktoré exekúcia nepripúšťa. V konaní nebolo žiadnym spôsobom preukázané, že darovacia zmluva bola neplatná, alebo že by bol darca v čase jej uzavretia obmedzený v možnosti nakladať s nehnuteľnosťami, ktoré sú predmetom darovacej zmluvy, preto mal súd za to, že na jej základe prešlo vlastnícke právo z darcu na obdarovaných. Súd dospel k záveru, že sú splnené všetky predpoklady, aby boli nehnuteľnosti, ktoré nie sú vo vlastníctve povinného, vylúčené z exekúcie, pretože exekúcia postihuje právo na vec, ktoré nepripúšťa exekúciu, a preto žalobe vyhovel.

1.5. O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1. CSP, žalobcom v 1. až 6. rade, ktorí mali v konaní plný úspech, priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Na základe námietky žalovanej k náhrade trov konania súd skúmal, či existujú dôvody hodné osobitného zreteľa, kedy súd výnimočne v zmysle § 257 CSP náhradu trov konania neprizná. V konaní nezistil žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa.

1.6. Žalobcovia boli podľa § 4 ods. 2 písm. r) zákona O súdnych poplatkoch oslobodení od platenia súdnych poplatkov a boli v konaní plne úspešní, preto poplatková povinnosť podľa § 2 ods. 2 zákona o súdnych poplatkoch zaťažuje žalovanú, ktorej súd uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok podľa položky 1 písm. b) Sadzovníka súdnych poplatkov vo výške 99,50 eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku na účet Okresného súdu Komárno.

2. Rozsudok napadla v zákonnej lehote odvolaním žalovaná, ktorá navrhla rozsudok zmeniť a žalobu zamietnuť. Poukázala na to, že súd sa nedostatočne zaoberal skutkovým stavom uzatvorenej darovacej zmluvy, jej zápisom do katastra nehnuteľnosti a zahájením exekučného konania. Darovacia zmluva v čase jej uzatvorenia, ale hlavne jej podania na OÚ Komárno, katastrálny odbor pod č.k. V-4731/05 bola neplatná, preto ju KÚ nezapísal, konanie prerušil a účastníci zmluvy museli spísať dodatok k darovacej zmluve zo dňa 20. 01. 2006. Neobstojí tvrdenie žalobcov, že nemali vedomosť o zahájení exekučného konania. Je pravdou, že upovedomenie o začatí exekúcie EX 693/04 vydal súdny exekútor JUDr. Szabó 10. 11. 2004, teda 5 dní po uzatvorení darovacej zmluvy, na základe ňou podaného návrhu na vykonanie exekúcie zo dňa 23.08.2004. Exekučným titulom bola notárska zápisnica č. N 79/2004, NZ 21247/2004 zo dňa 11. 03. 2004. I táto skutočnosť dosvedčuje jej tvrdenie, že zainteresovaní mali vedomosť o existencii ťarchy a bolo len otázkou času, že dôjde k zahájeniu exekučného konania. Je otáznou, kde bola darovacia zmluva až do 06.02.2006, kedy bola zapísaná v katastri nehnuteľnosti pod V - 4731/05. Darca a obdarovaní spísali Dodatok č. 1 až dňa 20.01.2006, kde už uviedli, že je zapísané upovedomenie o začatí exekúcie č. EX 693/04 predajom nehnuteľnosti v jej prospech. Tato skutočnosť dokazuje, že od uzavretia darovacej zmluvy a jej zápisu do katastra nehnuteľností uplynulo ročné obdobie a má za to, že účastníci darovacej zmluvy dávno vedeli o exekúcii, len manipulovali s podaním darovacej zmluvy na Okresný úrad so spísaním dodatku č. 1 až 20.01.2006. V čase kedy bolo vydané upovedomenie o začatí exekúcie, bola nehnuteľnosť, ktorá je predmetom sporu vo vlastníctve povinného. Keďže vlastnícke právo k nehnuteľnosti sa nadobúda vkladom do katastra nehnuteľností a kataster nehnuteľností povolil vklad vlastníckeho práva až 06. 02. 2006, do tejto doby sporná nehnuteľnosť bola vo vlastníctve povinného a v zmysle Exekučného poriadku boli splnené podmienky pre exekúciu. Exekúciou začatou dňa 10.11.2004 sa nemohlo zasiahnuť do práv tretej osoby, keďže len samotné podpísanie darovacej zmluvy neznamena automatické nadobudnutie vlastníckeho práva na nadobúdateľa, ale je ním až vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností. Je pravdou, že v čase, keď povinný uzavrel darovaciu zmluvu s obdarovanými, nič nebránilo v takomto úkone, avšak v čase keď bola exekúcia začatá, bol postihnutý majetok vo vlastníctve povinného a nie obdarovaných.

3. Žalobkyňa v 1. rade v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhla rozsudok potvrdiť a priznať jej náhradu trov konania. Dôvody žalovanej uvedené v odvolaní považovala za právne irelevantné a nezodpovedajúce skutočnosti. Darovacia zmluva bola platným právnym úkonom, na základe ktorého nadobudla vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam. Niet právneho titulu, pre ktorý by mohla byť vykonávaná exekúcia na majetok iných než povinných osôb, preto je exekúcia neprípustná.

4. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnuté, v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 359 CSP, 362 ods.1 CSP) a zistení, že spĺňa náležitosti § 363 CSP, viazaný rozsahom odvolania a odvolacími dôvodmi

(§ 379 a § 380 CSP) a viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), prejednal odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods.1 CSP), pretože nepovažoval za potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie a nevyžadoval si to dôležitý verejný záujem a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej nie je dôvodné.

5. Predmetom konania je žaloba, ktorou sa žalobkyňa v 1.rade a žalobcovia v 2. - 6. rade (ako právni nástupcovia pôvodného žalobcu G. W., ktorá v priebehu konania dňa 15.02.2017 zomrel) domáhali vylúčenia z exekúcie predajom nehnuteľností a zriadení záložného práva, vedenej súdnym exekútorom JUDr. Petrom Blaškom pod č. k. EX 693/2004 na vymoženie pohľadávky oprávnenej O. O. v sume 10.953,99 eur s príslušenstvom, nehnuteľností vedených Okresným úradom Komárno, katastrálnym odborom na LV č. XXXX pre kat. úz. N., ako parc. registra „C“ č. XXXXX o výmere 871 m² - zastavané plochy a nádvorja, parc. registra „C“ č. XXXXX o výmere 2002 m² - záhrady, rodinný dom so súp. č. XXX na parc. registra „C“ č. XXXXX. Dôvodili tým, že sú spoluvlastníkmi nehnuteľností, ktoré nadobudla žalobkyňa v 1. rade a ich právni predchodca platnou darovacou zmluvou uzatvorenou s pôvodným vlastníkom O. I. dňa 05.11.2004, a vklad zmluvy, vrátane jej dodatku z 20. 01. 2006, bol povolený dňa 06. 02. 2006. Žalovaná bola oprávnenou v exekučnom konaní vedenom u súdneho exekútora JUDr. L. Szabóa na vymoženie jej pohľadávky voči darcovi. V čase doručenia upovedomenia o začatí exekúcie boli predmetné nehnuteľnosti darovacou zmluvou z 05.11.2004 prevedené do vlastníctva žalobkyne v 1. rade a G. W. v podiele 1 - iny k celku, a preto keďže exekúcia môže byť vykonávaná len na majetok povinného, ktorými oni nie sú, domáhali sa vylúčenia vecí z exekúcie. Žalovaná so žalobou nesúhlasila a tvrdila, že nadobúdatelia nehnuteľností museli v čase uzatvorenia darovacej zmluvy vedieť o okolnostiach vylučujúcich uzatvorenie darovacej zmluvy, ktorej vklad bol povolený po začatí exekúcie. Poukazovala na to, že darca a obdarovaní ju takýmto konaním chceli poškodiť a ukrátiť. Súd prvej inštancie preskúmaným rozsudkom žalobe vyhovel.

6. Podľa § 55 ods. 1 zákona č. 233/1995 Zb. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení účinnom v čase začatia konania (ďalej len „Exekučný poriadok“) právo na vec, ktoré nepripúšťa exekúciu, môže tretia osoba uplatniť voči oprávnenému na súde žalobou na vylúčenie veci z exekúcie podľa Civilného sporového poriadku.

6.1. Ustanovenie § 55 upravuje dôvod na začatie incidenčného sporu, t. j. sporu vyvolaného exekučným konaním. V týchto sporoch tretia osoba (osoba odlišná od oprávneného a povinného) uplatňuje svoje právo na vec, ktorá je predmetom exekúcie alebo zapiera pravosť, výšku alebo poradie pohľadávok prihlásených na rozvrh výťažku.

6.2. Jedným zo základných pravidiel, ktorými sa exekučné konanie musí bez výnimky riadiť, je možnosť vynútenia splnenia povinnosti výlučne z majetku povinného. Vzhľadom k tomu, že v rovine hmotného práva tretia osoba nie je v právnom vzťahu s oprávneným a ani v rovine práva procesného, nie je možné žiadnu povinnosť tretej osobe smerujúcu k postihnutiu jej majetku uložiť; nie je možné, aby zásahom súdu alebo súdneho exekútora došlo k zásahu do právnej sféry tretej osoby. Nie je ale možné vylúčiť, že sa tak stane. Tento zásah má najčastejšie podobu zahrnutia veci do súpisu v rámci výkonu rozhodnutia predajom hnutelných vecí. Vylučovacie spory však prichádzajú v úvahy aj v prípade výkonu rozhodnutí predajom nehnuteľností.

6.3. Ak by sa ale stalo, že tretia osoba, odlišná od povinného, má určitú vec, ktorá nepripúšťa exekúciu, a napriek tomu by táto vec bola z nejakého dôvodu exekúciou postihnutá, má tretia osoba zákonom stanovenú možnosť brániť sa proti takejto situácii. Zákon poskytuje ochranu len právam k veci, a to najmä vlastníckemu, resp. spoluvlastníckemu právu, do úvahy by prichádzala aj oprávnená držba veci. Ochrana vyplýva z rozsahu práv, ktoré vlastník veci prevedie na tretiu osobu, pričom tento rozsah sa približuje absolútnemu právu vlastníka.

6.4. V prípade, že napriek podanému návrhu o vylúčenie veci z exekúcie dôjde k predaju veci na dražbe, nemožno po predaji veci žalobe vyhovieť a určiť, že vec je z exekúcie vylúčená. Vec totiž už nie je predmetom exekúcie. Ten, kto má právo nepripúšťať dražbu, ho musí uplatňovať voči tomu, kto vec vydražil. Ak bol vydražiteľ dobromyseľný, nemožno takéto právo uplatniť na jeho ujmu, preto je vhodné, aby ten, kto má právo nepripúšťať dražbu, oznámil súdnemu exekútorovi a účastníkom dražby ešte pred začatím dražby, že toto právo uplatňuje, čím zamedzí tomu, aby sa vydražiteľ stal dobromyseľným.

7. Hodnotiac predmetnú vec vo svetle týchto aspektov sa odvolací súd stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že v konaní bolo preukázané, že žalobkyne v 1. a 5. rade majú vlastnícke právo k nehnuteľnostiam, ktoré boli zahrnuté do exekúcie vedenej proti inej osobe. V konaní bolo preukázané, že darca a zároveň povinný v exekučnom konaní (pôvodne vedenom u súdneho exekútora JUDr. J. Szaba pod sp. zn. EX 693/04) O. I. nebol v čase uzatvorenia darovacej zmluvy, dňa 05. 11. 2004, uzatvorenej so žalobkyňou v 1. rade a L. W. obmedzený v právach vlastníka disponovať so spornými nehnuteľnosťami. Upovedomenie o začatí exekúcie, v ktorom mu súdny exekútor zakázal disponovať s nehnuteľnosťami, mu bolo doručené až po podpise darovacej zmluvy dňa 11. 11. 2004. Vedomosť o tom, že bola začatá exekúcia a ani vedomosť o pohľadávke žalovanej vymáhanej v exekučnom konaní nemala vplyv na platnosť tohto právneho úkonu. Ako správne uviedol aj súd prvej inštancie, tieto skutočnosti by boli právne významné v konaní o odporovateľnosti právneho úkonu, nie v tomto konaní. V danej veci je právne významné posúdenie, či žalobcovia nadobudli platne vlastnícke právo, ktoré odvodzujú od darovacej zmluvy uzatvorenej dňa 05. 11. 2004. Žalovaná v odvolaní síce uvádzala, že darovacia zmluva v čase jej uzatvorenia a podania návrhu na vklad nebola platná, preto ju KÚ nezapísal, konanie prerušil a účastníci zmluvy museli spísať dodatok k darovacej zmluve zo dňa 20. 01. 2006, ale dôvody neplatnosti bližšie nekonkretizovala, resp. poukazovala na okolnosti, z ktorých museli žalobcovia vedieť o exekučnom konaní a neskôr aj o existencii farchy. Odvolací súd súhlasí s odvolateľkou v tom, že vlastnícke právo sa nadobúda vkladom do katastra nehnuteľnosti, teda v danej veci až 06. 02. 2006, ale táto skutočnosť v danej veci nie je právne významná. Vylučovacia žaloba je svojou povahou žalobou procesnou, to znamená, že ju možno podať vo vzťahu ku konkrétnemu exekučnému konaniu, teda nie pred jeho začatím alebo po jeho skončení. Tretia osoba, do ktorej práva nepripúšťajúcemu výkon rozhodnutia bolo zasiahnuté, je oprávnená vylučovaciu žalobu podať prakticky okamžite, čo bola jej vec v rámci vykonávacieho konania postihnutá. Nejde tak nevyhnutne o okamih nariadenia výkonu rozhodnutia, ale napr. o okamih, kedy bola vec zahrnutá do súpisu, alebo aj neskôr a to až do času, kým dôjde k výkonu rozhodnutia, v danej veci k dražbe nehnuteľností. Možnosť podať vylučovaciu žalobu sa teda viaže najskôr na začiatok exekučného konania a končí výkonom rozhodnutia, preto je právne významné, či žalobcovia podali žalobu v uvedenej „lehote“; ani z ust. § 55 EP nevyplýva, že vlastnícke právo tretej osobe k veci postihnutej exekúciou musí svedčiť už v čase začatia exekúcie.

8. Ani prípadná vedomosť žalobcov o exekúcii, ako tvrdila žalovaná, nemala právny dopad na platnosť darovacej zmluvy, keďže až do doručenia o upovedomí o začatí exekúcie darca nepochybne mohol s nehnuteľnosťami disponovať. Napokon, aj žalovaná v odvolaní uvádza, že v čase začatia exekúcie bol sporný majetok vo vlastníctve povinného a keď uzatvoril darovaciu zmluvu, nič mu nebránilo v takomto úkone.

9. Predmetom prevodu - darovania - boli nehnuteľnosti, právnym dôvodom nadobudnutia bola darovacia zmluva. K nadobudnutiu vlastníckeho práva môže dôjsť len ak sú splnené zákonom predpísané podmienky, najmä spôsobilosť fyzickej osoby mať práva a povinnosti, spôsobilosť na právne úkony a spôsobilosť veci, o ktorej nadobudnutie ide. Ak sa prevádza nehnuteľná vec na základe zmluvy, nadobúda sa vlastníctvo vkladom do katastra nehnuteľností podľa osobitných predpisov, ak osobitný zákon neustanovuje inak (§ 133 ods. 2 OZ). Zmluvný prevod vlastníctva je vo všeobecnosti dvojfázový; možno rozlišovať medzi právnym dôvodom a právnym spôsobom nadobudnutia vlastníctva. Darovacia zmluva smerujúca k prevodu vlastníckeho práva k nehnuteľnosti je právnym dôvodom jeho prevodu. Uzavretá zmluva má len obligačné účinky a sama prevod vlastníckeho práva nespôsobí. Právnym spôsobom nadobudnutia vlastníckeho práva k nehnuteľnosti je vklad (intabulácia) vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností. Z toho vyplýva rozlišovať medzi obligačnými a vecnoprávnymi účinkami zmluvy o prevode nehnuteľností. Vecnoprávne účinky znamenajú, že sa nimi konštituuje vlastníctvo k nehnuteľnosti; k účinkom vkladu, ktoré sú s ním bezprostredne spojené, môže dôjsť iba následne po účinkoch vyvolaných zmluvou, pretože ku vkladu dochádza práve na základe zmluvy. Zmluvné strany prevodu sa nemôžu od tejto zásady odchyliť a fakticky zameniť časovú následnosť záväzkovoprávných a vecnoprávných účinkov. Darovacia zmluva zakladá synalagmatický právny vzťah obsahujúci vzájomné plnenia. Vkladom do katastra nehnuteľností po príslušnom konaní a rozhodnutí správneho orgánu vznikajú vecné práva k nehnuteľnosti. Vklad vlastníckeho práva je rozhodujúci pre okamih prechodu vlastníckeho práva; nemôže však nahradiť nedostatok právneho dôvodu nadobudnutia vlastníctva, ktorým je platná zmluva (Ro KS v Plzni, sp. zn. 15 Ca 175/1993).

10. V posudzovanej veci k uzatvoreniu darovacej zmluvy, teda k právnemu dôvodu nadobudnutia vlastníckeho práva žalobcami došlo právnym úkonom darcu dňa 05. 11. 2004, ktorým prejavil vôľu

darovať svoje nehnuteľnosti a obdarovaných, ktorí súhlasili s touto jeho vôľou. Darovacou zmluvou uzatvorenou 05.11.2004 nastali obligačné účinky vyvolané darovacou zmluvou. Dodatkom k tejto zmluve boli odstránené nedostatky návrhu týkajúce sa iba tiarch a obmedzení, kde bola doplnená poznámka o upovedomení o začatí exekúcie predajom nehnuteľnosti a zriadením exekučného záložného práva návrhu; netýkali sa samotného obsahu právneho vzťahu zmluvných strán vzniknutého na základe právneho úkonu z 05. 11. 2004 (t.j. obligačnoprávných účinkov zmluvy - vylývajúcich z vôle darovať a prijať dar). Námietačka žalovanej, že žalobcovia už v tom čase vedeli o obmedzení práva povinného disponovať s nehnuteľnosťou by bola právne významná, ak by súvisela so samotným obsahom darovacej zmluvy, t.j. ak by sa Dodatkom menili práva a povinnosti zmluvných strán k predmetu zmluvy alebo predmet zmluvy (napr. iná nehnuteľnosť, iná výmera, darovanie s výhradou a pod.).

11. Zápisom zmluvy v katastri nehnuteľností dňom 06. 02. 2006 nastali vecnoprávne účinky darovacej zmluvy, t.j. došlo k zmene vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam v prospech nových vlastníkov - žalobkyne v 1. rade a G. W.. Z dôvodov vyššie uvedených odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie uzavrel, že darovacia zmluva bola platná, keďže nezistil žiadne dôvody jej neplatnosti, preto ak sa vlastníci súčasne zapísaní v katastri nehnuteľnosti domáhajú ochrany svojho vlastníckeho práva vylúčením nehnuteľností v ich vlastníctve z exekúcie a nebolo preukázané, že im vlastnícke právo nesvedčí, je žaloba dôvodná.

12. Odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že v tomto konaní neposudzoval správnosť postupu katastrálneho úradu pri zápise vlastníckeho práva obdarovaných v LV č. XXXX; tento postup by bol možný v osobitnom správnom konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia správy katastra. K zápisu vlastníckeho práva došlo na základe rozhodnutia správneho orgánu, ktorého vecnú správnosť súd nemôže v tomto konaní posudzovať, súd vo všeobecnosti vychádza zo správnosti a zákonnosti postupu konania a rozhodnutia správneho orgánu pri zápisoch v katastri nehnuteľností.

13. V konaní pred súdom prvej inštancie G. W. zomrel. Súd ďalej konal s jeho dedičmi bez toho, aby konanie prerušil a konal potom s dedičom, alebo dedičmi, ktorí sporné nehnuteľnosti nadobudli v dedičskom konaní. Podľa aktuálneho výpisu LV č. XXXX pre k.ú. N. spoluvlastnícky podiel 1-ice k par.č. XXXXX s domom s.č. XXX a parc. č. XXXXX nadobudla žalobkyňa v 5.rade L. L. na základe uznesenia 5D 187/2017 zo dňa 23. 06. 2017. Žalobcovia v 2., 3., 4., a 6. rade preto nemajú vecné právo k nehnuteľnosti a nie sú aktívne vecne legitimovaní v konaní, pretože nárok, ktorí v tomto konaní uplatňovali a odvodzovali od vlastníckeho práva svojho právneho predchodcu im z hmotného práva nevyplyva (sporné nehnuteľnosti nenadobudli v dedičskom konaní), preto odvolací súd vo vzťahu k nim rozsudok podľa § 388 CSP zmenil a žalobu voči nim zamietol.

14. V konaní úspešnej žalobkyne v 1. rade odvolací súd priznal proti žalovanej náhradu trov odvolacieho konania v zmysle § 396 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP v plnom rozsahu. V odvolacom konaní úspešnej žalobkyne v 5.rade odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože jej v tomto štádiu konania trovy nevznikli.

15. Keďže žalovaná bola úspešná vo vzťahu k žalobcom v 2., 3., 4. a 6. rade, ktorí boli z dôvodu zamietnutia ich žaloby neúspešní, odvolací súd jej priznal nárok na náhradu trov konania (prvoinštančného a odvolacieho) vo výške 100 %, o výške ktorého nároku rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu možno podať dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419, § 420, § 421 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).